

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه زینبیه (س)

شهرستان فارس

مقاله

الگوهای علمی موفق برای شکل گیری هویت جوانان با رویکرد دینی و ملی

پژوهشگر:

سیده زینب موسوی

چکیده :

با توجه به تهاجم دائمی شیاطین بخصوص در چند دهه اخیر و به وسیله تهاجم فرهنگی؛ و القای الگوهای پوچ و ارزشهای پوشالی و مجازی، برای به انحراف کشاندن محکم‌ترین و اصلی‌ترین استوانه-های کشور اسلامی ما، جوانان و نوجوانان پاک سرشت و حقیقت جوی میهنمان؛ معرفی الگوهای ایرانی و اسلامی موفق و مطروح در سطح جهان، مشی فکری و رفتاری ایشان در سه عرصه علم، اخلاق و معنویت، ضروری می‌نماید لذا هدف کلی این تحقیق معرفی الگوهای نزدیک به شرایط جوانان معاصر و هموطن است تا هویت حقیقی خود را بازیابند؛ که در این مختصر به این ترتیب بررسی شده است.

کلید واژگان: الگو، علمی، موفق، هویت، جوانان، دینی، ملی.

مقدمه

با توجه به اینکه انسان‌ها سه اشتباه شایع دارند: اول این که کمال را چه بدانند، دوم در الگوگیری و انتخاب الگو و سومین اشتباه، خطای در حد و مرز الگوگیری است؛ این مختصر با پیش فرض اینکه مخاطب (جوان مسلمان)، کمال واقعی را میداند تنظیم شده؛ لذا با عنایت به این مطلب، سعی شده برخی الگوهای صحیح که هم مذهب و حتی الامکان هموطن هستند، در سه بعد علم، اخلاق و معنویت معرفی گردند. ترتیب بیان نام این بزرگواران براساس تاریخ وفاتشان بوده و سعی شده از میان روحانی و غیر روحانی، زن و مرد، معاصر و غیر معاصر در خلال بیان سیری گذرا بر زندگانی ایشان، به رفتار و الگوهای مربوط به فصل نیز اشاره شود؛ لذا مطالب ذکر شده در شرح حال و زندگی نامه ایشان، همان مطالبی است که مخاطب باید از آنها الگوگیری نموده و روش صحیح رفتار و گفتار را بیاموزد.

۱۱. باقی نصرآبادی، علی وحمید نگارش، **رمز موفقیت استاد مطهری**: قم، نشرخرم، امام عصر، ۱۳۷۸.
۱۲. برخوردارفرید، شاکر، **آفات الطلاب**: تهران، انتشارات لاهوت، ۱۳۸۷.
۱۳. تاجدینی، علی، **معلم نمونه**: تهران، ناشر روزنامه اسلام، ۱۳۷۹.
۱۴. تنکابنی، محمدبن سلیمان، **قِصَصُ الْعُلَمَاء**: تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۶.
۱۵. جعفری (علامه)، محمدتقی، **روانشناسی اسلامی**: چاپ اول، تهران، انتشارات پیام آزادی، ۱۳۷۸.
۱۶. ----- ، ----- ، **فتنه**: چاپ اول، تهران، انتشارات پیام آزادی، ۱۳۷۸.
۱۷. ----- ، ----- ، **حق و باطل**: چاپ اول، تهران، انتشارات پیام آزادی، ۱۳۷۸.
۱۸. ----- ، ----- ، **پیام خرد**: چاپ اول، تهران، مؤسسه نشر کرامت، ۱۳۷۷.
۱۹. جلالی عزیزیان، حسن، **فرصتی برای عشق**: چاپ اول، مشهد، نشرالف، ۱۳۷۷.
۲۰. چمران (شهید)، مصطفی، **لبنان: بی جا، بنیاد شهید چمران**، ۱۳۸۷.
۲۱. حجتی کرمانی، علی، **لبنان به روایت امام موسی صدر و دکتر چمران**: تهران، انتشارات قلم، ۱۳۶۴.
۲۲. حسابی، ایرج، **استاد عشق**: چاپ چهارم، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۱.
۲۳. حسن زاده، صادق، **اسوه عارفان**: چاپ دوازدهم، قم، انتشارات آل علی (ع)، ۱۳۸۵.
۲۴. حسین پور، رضا، **خاطرات جناب شیخ**: چاپ هشتم، تهران، انتشارات نور نرگس، باهمکاری انتشارات ماشی، ۱۳۸۸.
۲۵. حسینی کازرونی، سیداحمد، **شرح حال ریاضی دانان بزرگ ایران و جهان (از آغاز تا عصر حاضر)**: تهران، نشر ارمغان، ۱۳۸۲.
۲۶. حیدری، احمد، **بزرگ زنان صدر اسلام**: چاپ چهارم، قم، انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۸۳.
۲۷. خامنه‌ای (آیت الله العظمی)، سید علی، **گفتار در باب صبر**: چاپ اول، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۳.

۲۸. خدابخشی شلمزاری، حسین علی، ابعاد شخصیتی- رفتاری و علمی فیلسوف مشرق زمین
علامه معظم سید محمد حسین طباطبایی: چاپ اول، قم، انتشارات مجلسی، ۱۳۸۳.
۲۹. خردمند، محمد، شهید مطهری مرزبان بیدار: تهران، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۸۰.
۳۰. خضری، فرهاد، مرگ از من فرار می کند: تهران، روایت فتح، ۱۳۸۴.
۳۱. دشتی، محمد، نهج البلاغه: قم، انتشارات سبط النبی، ۱۳۸۶.
۳۲. دشتی، رضا، زندگانی حضرت ابوالفضل العباس (ع): چاپ سوم، تهران، مؤسسه فرهنگی پازینه،
۱۳۸۳.
۳۳. دفتر تبلیغاتی حوزه علمیه قم، مرزبان وحی و خرد: چاپ اول، قم، بوستان کتاب قم، ۱۳۸۱.
۳۴. دفتر مقام معظم رهبری (مدیریت ویژه نشر آثار)، نگرش های موضوعی دانشگاه ودانشجو در آیین
ی رهنمودهای مقام معظم رهبری: چاپ اول، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۳.
۳۵. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا: تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۲، ج ۸.
۳۶. -----، -----، -----: تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۳۴، ج ۴۹.
۳۷. راشدی، لطیف، سیمای بزرگان: چاپ اول، تهران، ۱۳۷۷.
۳۸. راغبیان، مرضیه، مسیح پارسایی: چاپ چهارم، قم، نشرارمغان گیلار، ۱۳۸۸.
۳۹. روحانی نژاد، حسین، بحر خروشان: چاپ دوم، تهران، انتشارات کانون اندیشه ی جوان، ۱۳۸۷.
۴۰. سروش، عبدالکریم، یادنامه ی استاد شهید مرتضی مطهری: تهران، سازمان انتشارات و آموزش
انقلاب اسلامی، ۱۳۶۰.
۴۱. سنگری، محمدرضا، ماه درآب: چاپ ششم، تهران، ۱۳۸۸.
۴۲. شهریار، پرویز، غیاث الدین جمشید کاشانی ریاضی دان ایرانی: تهران، انتشارات فنی ایران،
۱۳۷۷.
۴۳. صالح مدرسه ای، فاطمه، ستاره های زمین: چاپ اول، تهران، انتشارات پیام آزادی، ۱۳۷۶.
۴۴. صرفی پور، محمد تقی، داستان هایی از زندگانی علما: قم، انتشارات صرفی پور، ۱۳۸۵.
۴۵. طباطبایی، فاطمه، یک ساغراز هزار: چاپ اول، تهران، مؤسسه ی چاپ و نشر عروج، ۱۳۷۹.

۴۶. ----- (علامه)، سید محمد حسین، شیعه در اسلام: چاپ اول، قم، بنیاد علمی و فکری علامه طباطبائی، ۱۳۶۰.

۴۷. ----- ، ----- ، ظهور شیعه: چاپ اول، بی جا، ۱۳۶۰.

۴۸. ----- ، ----- ، قرآن در اسلام: چاپ سوم، قم، بوستان کتاب قم، ۱۳۸۸.

۴۹. عباسی، مهدی، نفس مطمئنه: چاپ چهارم، قم، انتشارات تاهور، ۱۳۸۸.

۵۰. عبدالوهابی، مرتضی، بوستان معصومه (س): چاپ اول، قم، انتشارات زائر، ۱۳۸۵.

۵۱. عطار، محمد حسین، حماسه ی پرچمدار کربلا: چاپ اول، بی جا، بی نا، ۱۳۷۷.

۵۲. عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید: چاپ دهم، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۷.

۵۳. غیاثی کرمانی، سید محمد رضا، ابن سینای زمان: قم، پارسایان، ۱۳۸۰.

۵۴. فردی، امیر حسین، امام خمینی (ره): چاپ چهارم، تهران، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، ۱۳۸۰.

۵۵. قریشی، سید جواد، راهنمای قم و جمران: چاپ اول، قم، انتشارات سلسله، ۱۳۸۲.

۵۶. قطبی، هادی، درسایه ی خورشید: چاپ نهم، قم، انتشارات احمدیه، ۱۳۸۸.

۵۷. ----- ، ----- ، در پر تو آفتاب: چاپ سوم، قم، انتشارات احمدیه، ۱۳۸۸.

۵۸. قماشچی، احمد، کودک و نوجوان و جوان از دیدگاه مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی خامنه ای: چاپ اول، تهران، نشر تربیت اسلامی و وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۸۰.

۵۹. قمی (شیخ)، عباس، مفاتیح الجنان: مهدی الهی قمشه ای، چاپ دهم، قم، ۱۳۸۲.

۶۰. قیّم، عبدالنّبی، فرهنگ معاصر میانه عربی - فارسی: تهران، نشر فرهنگ معاصر، ۱۳۸۶.

۶۱. کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی: سید هاشم رسولی، تهران، انتشارات علمیّه اسلامیّه، بی تا، ج ۴.

۶۲. گلدان ساز، سید محسن، پروفیسور حسابی: چاپ هشتم، تهران، انتشارات مدرسه، ۱۳۸۷.

۶۳. لطیفی پاکره، لطف علی، مجموعه چشمه های معرفت در گفتمان رهبری: بی جا، سازمان بسیج دانش آموزی مدیریت علمی آموزشی، ۱۳۸۵.

۶۴. محمدی، محمد حسین، **صد و چهارده داستان از زنان مسلمان**: چاپ اول، قم، زمینه سازان ظهور امام عصر(عج)، ۱۳۸۷.
۶۵. محمدی اشتهاردی، محمد، **حضرت معصومه(س) فاطمه‌ی دوم**: چاپ دوم، قم، نشر اخلاق، ۱۳۸۴.
۶۶. محمدی ری شهری، محمد، **کیمیای محبت**: چاپ نوزدهم، قم، دارالحديث، ۱۳۸۴.
۶۷. مرکز بررسی اسنادتاریخی وزارت اطلاعات، **شهید سرافراز دکتر مصطفی چمران**: بی جا، ۱۳۷۸.
۶۸. مسعود، جبران، **الرأئد**: رضا انزایی نژاد، چاپ سوم، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۸۰، ج ۲.
۶۹. معصومی، علی، **قصه‌هایی از زندگانی خواجه نصیرالدین طوسی**: تهران، انتشارات پیام محراب، ۱۳۷۷.
۷۰. معلوف، لوئیس، **الْمُنْجِد**: قاسم بوستانی، چاپ اول، تهران، انتشارات وفا، ۱۳۸۱.
۷۱. معین(دکتر)، محمد، **فرهنگ فارسی معین**: چاپ اول، تهران، انتشارات فرهنگ نما با همکاری انتشارات کتاب آراده، ۱۳۸۷.
۷۲. ----- ، ----- ، ----- : چاپ سوم، تهران، انتشارات ثامن، ۱۳۸۶، ج ۲.
۷۳. مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، **منشور روحانیت**: چاپ دهم تا بیست و ششم، تهران، ۱۳۸۵.
۷۴. مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، **قصه‌ی آفتاب**: چاپ سوم، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، تهران، ۱۳۸۱.
۷۵. ----- ، **چشمه‌ی نور**: چاپ اول، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، تهران، ۱۳۸۱.
۷۶. ----- ، **قرآن کتاب زندگی در آینه‌ی نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی-مدظله-**: چاپ دوم، تهران، ۱۳۸۳.
۷۷. ----- ، **خاطرات و حکایت‌ها**: چاپ سوم، تهران، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۱۳۸۱، ج ۶.
۷۸. مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، **خاطرات و حکایت‌ها**: چاپ دوم، تهران، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۱۳۸۴، ج ۷.
۷۹. مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، **خاطرات و حکایت‌ها**: چاپ دوم، تهران، مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، ۱۳۸۳، ج ۸.

۸۰. ----- ، ----- : چاپ دوم، تهران، مؤسسه فرهنگی قدرولایت، ۱۳۸۴، ج ۹.
۸۱. ----- ، ----- : چاپ اول، تهران، مؤسسه فرهنگی قدرولایت، ۱۳۸۳، ج ۱۰.
۸۲. ----- ، ----- : چاپ اول، تهران، مؤسسه فرهنگی قدرولایت، ۱۳۸۴، ج ۱۱.
۸۳. ----- ، برخوردشایسته با جوانان از دیدگاه رهبرمعظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله
خامنه ای(مدظله): چاپ چهارم، تهران، مؤسسه فرهنگی قدرولایت، ۱۳۸۴.